

## Riedsútstel

|                            |                                                                                                                                                                           |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Ried</b>                | : 21 november 2019                                                                                                                                                        |
| <b>Agindapunt</b>          | : 10                                                                                                                                                                      |
| <b>Status</b>              | : Mening vormend/Besluitvormend                                                                                                                                           |
| <b>Program</b>             | : Programma 7 – Volksgezondheid en milieu                                                                                                                                 |
| <b>Eardere behandeling</b> | : Informatiecarrousel 14 november 2019                                                                                                                                    |
| <b>Yntsjinner(s)</b>       | : Mevr. T.I. Veenstra (raadslid GroenLinks)                                                                                                                               |
| <b>Taheakke</b>            | : Bijlage 1 - Stappenplan Naar een Rookvrije Generatie<br>Bijlage 2 - Nationaal preventieakkoord<br>Bijlage 3 - Zienswijze college initiatiefvoorstel Rookvrije Generatie |

### Underwerp

Initiatiefvoorstel Rookvrije Generatie

### Foech ried/kolleezje:

Door het recht van initiatief kan elk raadslid ingevolge art. 147a Gemeentewet een voorstel (actieve kaderstelling) voor nieuw beleid etc. indienen als opdracht -in dit voorstel- aan het college.

### Wy stelle jo foar te besluten om:

Het college van burgemeester en wethouders op te dragen:

1. Zich in navolging van onder andere de gemeenten Harlingen en Groningen per direct aan te sluiten bij het initiatief Rookvrije Generatie en hier ruchtbaarheid aan te geven via de geëigende kanalen.
2. Het initiatief te nemen voor een Convenant Rookvrije Generatie Achtkarspelen waaronder aangesloten organisaties zich kunnen inzetten voor een rookvrije generatie en hierbij partners te zoeken onder organisaties, niet alleen scholen, (sport)verenigingen en het zwembad maar ook musea, de GGD, huisartsen, apothekers etc.
3. Een Plan van Aanpak te ontwikkelen waarin bovenstaand gezondheidsbeleid wordt opgenomen met een aantal te nemen actiepunten en een kostenopzet, zodat na de vaststelling hiervan door de raad, uiterlijk per 1 juli 2020 gestart kan worden met de uitvoering.

### Koarte gearfetting

In Achtkarspelen gebeurt vanuit de gemeente (nog) weinig om de rookvrije generatie te verwezenlijken. Er kunnen SMART-geformuleerde beleidsdoelen worden gesteld, de gemeente kan meer een aanjagende en ondersteunende rol vervullen en volop het goede voorbeeld geven. Niemand wil dat kinderen gaan roken. Ook in Achtkarspelen hebben kinderen het recht in een gezonde en rookvrije omgeving op te groeien. Om dat te bereiken dient GroenLinks dit initiatiefvoorstel in.

### Ynlieding

De gemeente Achtkarspelen kent nog geen actief anti-(mee)rook beleid. In de kadernota 2019 staat op bladzijde 7: *De gemeente gaat door met het stimuleren van gezond gedrag.* Er wordt echter geen koppeling gemaakt met (mee)roken. Dat is een gemiste kans.

De Alliantie Nederland Rookvrij en de beweging Rookvrije Generatie werken aan een samenleving waarin opgroeiende kinderen worden beschermd tegen tabaksrook en de verleiding om te gaan roken. Zien roken, doet roken. De Alliantie Nederland Rookvrij werkt door activiteiten en kennisdeling aan een routekaart naar een rookvrije generatie.

De beweging Rookvrije generatie is een onderdeel van het nationaal preventieakkoord waarbij gemeenten zich kunnen aansluiten. Het doel is dan ook dat de gemeente zich daarbij aansluit en preventief anti-(mee)rook gedrag/beleid stimuleert.

Naast het aansluiten bij de Rookvrije Generatie en het initiatief nemen voor een (lokaal) convenant Rookvrije Generatie Achtkarspelen, dient er een Plan van Aanpak te worden ontwikkeld met actiepunten zodat de nieuwe generatie in hun leef- en woonomgeving niet te maken kan krijgen met nadelige gevolgen van rook.

### **Te berikken effect**

Uiteindelijk moet het doel zijn om vanaf 2020 een generatie kinderen op te laten groeien zonder de schadelijke gevolgen van roken en meerroken en zonder de verleiding om zelf te gaan roken. Een generatie die hiertegen vanaf de zwangerschap is beschermd en in vrijheid kan kiezen voor een gezonde toekomst. Dit draagt niet alleen bij aan een gezondere toekomst voor onze jeugd, maar zorgt er ook voor dat de gemeente gezondheidswinst behaalt: gezonde en actieve inwoners participeren meer, zijn zelfredzamer en leveren een grotere bijdrage aan de samenleving en economie.

### **Argumenten**

#### *1.1 Aansluiting bij het initiatief Rookvrije Generatie*

Achtkarspelen kan zich aansluiten bij dit initiatief, in navolging van onder andere de gemeenten Harlingen, Utrecht en Groningen. Door zich aan te sluiten kan de gemeente gebruik maken van de kennis en expertise die bij deze organisatie aanwezig is. Deze kennis kan vervolgens worden ingezet in de gemeente.

#### *1.2 Het college neemt het initiatief voor een Convenant Rookvrije Generatie Achtkarspelen*

Hierbij kunnen aangesloten organisaties zich inzetten voor een rookvrije generatie en waarbij de gemeente partners zoekt onder organisaties, niet alleen scholen, (sport)verenigingen en het zwembad maar ook musea, de GGD, huisartsen, apothekers etc. vanuit de gemeentelijke rol als facilitator/regelgever.

#### *1.3. Het maken van een Plan van Aanpak waarin o.a. wordt opgenomen:*

##### *1.3.1 Voorwaarden bij subsidieverkrijgers.*

Waar mogelijk, zal het rookvrij zijn van activiteiten voor kinderen en minderjarigen als voorwaarde gesteld worden voor partners waarmee een subsidierelatie wordt aangegaan of verlengd.

##### *1.3.2 Aanpassing in APV voor rookvrij maken van straten*

De gemeente treedt met scholen in gesprek over een aanpassing in de APV om de straten rondom deze scholen rookvrij te maken en zal de raad binnen een jaar van de uitkomst van deze gesprekken op de hoogte brengen. Vanuit juridisch perspectief bestaat er ruimte voor gemeenten om roken in de openbare ruimte te verbieden via de APV. Hoewel er wel al regulering plaatsvindt onder de Tabakswet, kent deze geen expliciet verbod op roken in de openbare ruimte. Bovendien gebeurt het voorgestelde ook elders in het land. In een andere gemeente is eerder een regeling aangenomen die het college de bevoegdheid geeft in aangewezen gebieden de verspreiding van hinderlijke rookgassen te verbieden.

##### *1.3.3. Rookvrije speeltuinen en speelplekken*

Om alle speeltuinen en speelplekken rookvrij te maken gaat de gemeente in overleg met beheerders en/of eigenaren. Daarnaast kan de APV worden aangepast, waarbij de handhaving moet plaatsvinden door beheerder en/of eigenaren.

#### *1.3.4. Omgevingsvisie/omgevingsplan*

De gezondheidsdoelen worden meegenomen in de nog door de raad vast te stellen Omgevingsvisie en het omgevingsplan.

#### *1.3.5 Rookvrij maken van gemeentelijke gebouwen*

De gemeente geeft het goede voorbeeld door alle gemeentelijke gebouwen en alle gemeentelijke activiteiten volledig rookvrij te maken. Werknemers die daar naar aanleiding van deze maatregel behoefte aan hebben wordt een begeleidingsprogramma aangeboden om te stoppen met roken.

#### *1.3.6 Nota Gezondheidsbeleid*

In de nieuw uit te werken nota Gezondheidsbeleid (start in 2020) worden de beleidsdoelstellingen ten aanzien van de rookvrije generatie opgenomen en SMART geformuleerd zodat de doelmatigheid van het beleid getoetst kan worden.

#### *1.3.7 Communicatiestrategie*

Dat Achtkarspelen zich gaat inzetten voor een rookvrije gemeente, zal breed bekend moeten worden gemaakt, waarvoor een strategie nodig is.

### **Kanttekenings**

N.v.t.

### **Reaksje kolleezje**

Volgens art. 44 van het RvO kan het college van B&W binnen twee weken schriftelijk wensen en bedenkingen met betrekking tot het voorstel kenbaar maken aan de raad. De zienswijze van het college is opgenomen in bijlage 3 bij dit voorstel.

### **Alternativen**

Als we dit besluit niet nemen, zullen onze kinderen op allerlei plaatsen geconfronteerd worden met roken en rokers en zal er geen rookvrije generatie opgroeien.

### **Finânsjes**

In het Plan van Aanpak dat door de raad wordt vastgesteld, zullen de financiële gevolgen worden opgenomen.

Dit beleid kan grotendeels budget-neutraal worden ingevoerd. Er zijn beperkte ambtelijke kosten omdat er gebruik kan worden gemaakt van standaard materiaal bij de Alliantie Nederland Rookvrij. Daarnaast worden (weinig) kosten gemaakt voor het plaatsen van bordjes en het creëren van rookplekken die niet vanuit de openbare ruimte zichtbaar zijn.

### **Kommunikaasje**

Over het besluit van de raad wordt op de gebruikelijke wijze gecommuniceerd.

### **Ferfolchtrajekt**

Als het Plan van Aanpak door de raad wordt vastgesteld, kan met de uitvoering worden gestart. Daarnaast wordt de raad regelmatig op de hoogte gehouden.

### **Yntegraliteit**

Dit is bij de totstandkoming van het Plan van Aanpak aan de orde, o.a. ten aanzien van volksgezondheid en juridische zaken.

Daarnaast dienen jongeren te worden betrokken bij het ontwikkelen van een Plan van Aanpak en kan onder meer advies worden gevraagd aan de Jongerenraad.

### **Previnsje**

N.v.t.

### **Gearwurking**

Het is aan onze preferente partner hierover een besluit te nemen.

Ried : 21 november 2019  
Punt : 10  
Side : 4

### **Evaluasje**

De maatregelen ten behoeve van de rookvrije gemeente worden uiterlijk op 1 juli 2020 ingevoerd als wetgeving (zoals de omgevingsvisie etc.) dit mogelijk maakt. In het voorjaar van 2021 zal de raad worden geïnformeerd over de resultaten van de evaluatie.

Buitenpost, 1 november 2019

Namens de fractie GroenLinks in de raad van de gemeente Achtkarspelen,

Mevr. T.I. Veenstra

## Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het initiatiefvoorstel van het raadslid mevr. T.I. Veenstra (GroenLinks)  
d.d. 1 november 2019, punt no. 10;

### Beslút:

Het college van burgemeester en wethouders op te dragen:

1. Zich in navolging van onder andere de gemeenten Harlingen en Groningen per direct aan te sluiten bij het initiatief Rookvrije Generatie en hier richtbaarheid aan te geven via de geëigende kanalen.
2. Het initiatief te nemen voor een Convenant Rookvrije Generatie Achtkarspelen waaronder aangesloten organisaties zich kunnen inzetten voor een rookvrije generatie en hierbij partners te zoeken onder organisaties, niet alleen scholen, (sport)verenigingen en het zwembad maar ook musea, de GGD, huisartsen, apothekers etc.
3. Een Plan van Aanpak te ontwikkelen waarin bovenstaand gezondheidsbeleid wordt opgenomen met een aantal te nemen actiepunten en een kostenopzet, zodat na de vaststelling hiervan door de raad, uiterlijk per 1 juli 2020 gestart kan worden met de uitvoering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad  
van de gemeente Achtkarspelen van 21 november 2019.

De griffier,

De voorzitter,

Mevr. J.W. van Hoppe MPM

Dhr. mr. O.F. Brouwer